

Problematyka pedentologiczna

Heliodor Muszyński, kreśląc sylwetkę nowoczesnego wychowawcy zwraca uwagę na społeczną rolę wychowawcy, jego cechy sprawnościowe oraz następujące cechy kierunkowe: postawę etyczno-wychowawczą, stosunek do wychowanka, takt wychowawczy oraz stosunek do zadań wychowawczych.

Problematyka pedentologiczna, rozpatrywana w aspekcie specjalizacji opiekuńczo-wychowawczej, podejmowana była także przez Maksymiliana Maciaszka, Kazimierza Czajkowskiego, Janinę Maciaszkową, Jerzego Wołczyka, Irenę Jundziłł, Stanisławę Nowaczyk, Albina Kelma, Helenę Łubieńską i innych.

Badania te zmierzały do uzyskania odpowiedzi przede wszystkim na następujące pytanie:

- jaki ma być wychowawca placówki opiekuńczo-wychowawczej?
- jakie powinien mieć przygotowanie, jakie właściwości psychiczne?
- jakie umiejętności mogą mu zapewnić osiągnięcie sukcesów i zadowolenie w pracy opiekuńczo-wychowawczej?

Janina Maciaszkowa na przykład w oparciu o przeprowadzoną analizę współczesnych zadań opiekuńczo-wychowawczych wyodrębniła 3 podstawowe czynniki warunkujące powodzenie w pracy pedagogicznej: wiedzę, umiejętności i dyspozycje osobowościowe. Wiedza stanowi zarówno o prestiżu społecznym wychowawcy, jak i warunek efektywnego działania. Powinna ona obejmować: gruntowną znajomość pedagogicznych i psychologicznych aspektów kształtowania osobowości wychowanków oraz czynników wpływających na nawiązywanie i utrzymanie prawidłowych stosunków międzyludzkich w grupie rówieśniczej, w rodzinie i w szkole; znajomość problemów zdrowia, kompensowania barków i wad w rozwoju fizycznym i psychicznym wychowanków oraz znajomość kierowania zespołem. Wiedza

wychowawcy powinna być funkcjonalna i umożliwiać skuteczną organizację procesu opiekuńczo-wychowawczego oraz prawidłowy stosunek do dzieci i młodzieży.

Według Ireny Jundziłł współczesny wychowawca winien odznaczać się przede wszystkim specyficzną postawą wychowawczą, polegającą na umiejętności pozyskiwania wychowanków do współdziałania. W procesie opiekuńczo-wychowawczym. Bez umiejętności pozyskiwania sobie do współdziałania obu stron procesu wychowawczego nie osiągnie się odpowiednich wyników dlatego, też właśnie tak bardzo potrzebna jest właściwa postawa wychowawcza. Postawa taka, jak i inne umiejętności opiekuńczo-wychowawcze nie są jednak uwarunkowaniem jakimiś właściwościami wrodzonymi wyrażającymi się w tzw. posłannictwie pedagogicznym, lecz możliwie wszechstronnym przygotowaniem zawodowym. Dlatego też słusznie związane z pracą opiekuńczo-wychowawczą i na jej poważne możliwości w zakresie profilaktyki kompensacji oraz intensyfikacji rozwoju wychowanków nie można przyjąć takiego stanowiska, wedle którego miłość dziecka może zastąpić gruntowne przygotowanie nauczyciela wychowawcy.

Wśród czynników warunkujących osiągnięcie odpowiednich rezultatów w pracy opiekuńczo-wychowawczej Albin Kelm wskazuje m.in. zainteresowanie wychowawców. „Szczególnie przydatne w pracy z dziećmi są umiejętności i zainteresowania w zakresie prac ręcznych, czytelnictwa, gier i zabaw świetlicowych”.

Wiktoria Dewitz analizując specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej zwraca uwagę także na konieczność wyposażenia wychowawców zarówno w odpowiednią wiedzę, jak i określone umiejętności. Wychowawca wyposażony w wiedzę pedagogiczną a pozbawiony praktycznych umiejętności prowadzenia zajęć jest jak lekarz bez środków leczenia.

Feliks Moskał, podejmując próbę określenia współczesnego modelu wychowawcy, posługuje się pojęciem „opiekun-wychowawca” i stwierdza, że jest to osoba, która w instytucjach opieki nad

dzieckiem zastępuje dzieciom i młodzieży (czasowo lub na stałe) rodziców, w czynności tej łączy funkcje opiekuńcze z wychowawczymi i traktuje wypełnienie ich jako swój zawód.

Podobne stanowisko reprezentuje Irena Jundziłł, gdy stwierdza: „Należy podkreślić, że nie ma potrzeby tworzenia odrębnego zawodu wychowawcy w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Takim wychowawcą powinien być nauczyciel ze specjalizacją opiekuńczo-wychowawczą”.

[H. Muszyński, Ideał i cele wychowania, Warszawa 1975, s. 230

J. Maciaszkowa, Pedagogika opiekuńcza, Warszawa 1976, s. 41

J. Jundziłł, Zarys pedagogiki opiekuńczej, Gdańsk 1975, s. 156

A. Kelm, Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej, Warszawa 2000

W. Dewitz, O atmosferze wychowawczej, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze nr 5, 1964 , s. 2

F. Moskał, Zawód wychowawcy domu dziecka, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze nr 3, 1987 s. 5

J. Jundziłł, Zarys pedagogiki opiekuńczej, Gdańsk 1975, s. 161]

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.